

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Uj remények

Debrecen, augusztus 14.

Minden ember — kivétel nélkül — a közgazdasági égboltot nézi mindennap fürkésző és reménykedő szemmel: mikor lesz már vége a szerteduló pusztulásnak, ennek a gazdasági tatárjárásnak. Közel egy esztendeje, hogy beállottak a háborus honnyodalmak és ugyszólván teljesen tönkretették nemcsak a monarchia, de egész Európa közgazdasági életét.

Egy esztendeje, hogy megkezdődtek a bukások, hitelmegvonások, nőttön-nöttek a kamatterhek, pangott az építkezés, az ipar, a kereskedelem. Milliárdokat vontak el a háborus költségek és a bizonytalanság sorvasztó érzése töltötte el az egész üzleti világot. Egymást érték a bankbukások és sok olyan cég zárta el szégyenteljes csőd-del kapuit, amelyeknek milliomos volta közhiedelem volt — sőt sok esetben jogosan volt az — az egész országban. Ki hitte volna még ma egy esztendeje, hogy fölszámolnak azok az erősnek vélt bankok, takarékpénztárak, szövetkezetek, amelyek egymásután estek áldozatul a hitelmegvonásoknak és amelyeknek romjai borítják a gazdasági pusztulás területét, maguk alá temetve sok tisztességes, becsületes kereskedő és iparos céget? Sok nagy és hatalmasnak vélt cég fölött kondult meg a szégyenteljes csőd halálharangja. Börtönbe kerültek iparos és kereskedelmi vezetők emberek s minden egyes ultimó csataterhez hasonló. Biztosítók alig kötnek üz-

leteket, az idegenek lassankint elfávoznak mitőlünk, bankjaink megtagadják a hitelek folyósítását, állami papírjainkat és zálogleveleinket szinte waggonszámra küldi vissza a külföld. Mikor lesz már vége ennek a szomorú krónikának? . . .

Ugy látszik, a válság lassankint elérkezett a tetőpontjához, ahonnan tovább már nem fejlődhetik. Mintha már enyhébb szelek fujnának nyugat felől. A balkáni véres napok lassankint megszűnnek, megkötik a békét s az államkölesönök elintézése után majd csak kerül pénz a kiszikkadt piacra.

A nagy nyugati államok jegybankjai mihamarább leszállítják nehéz tételeiket, megszűnnek majd nálunk is a súlyos bankterhek s lassankint ismét megindul a pénz az ipar és a kereskedelem felé. És az enyhülés várható folyamata során majd isten segítségével megint megtakarított ezrek és százezrek vándorolnak a takarékokba. Föléled a vállalkozási kedv.

Vajjon így lesz-e rövidesen? A reményesség előjelei megvannak, azt mondják, hogy a városba pénzügyezetekhez már ajánlat is érkezett magánpénzesektől, akik pénzt kínáltak. Valószínű, hogy ez a pénz még drága. De maga a tény, hogy az ajánlkozás megtörtént, egy biztató jövendőnek első reménysugara. Mert eddig még a legáldozatkészebb keresletre sem volt kínálat s most ez a kínálat önmagától nyilatkozott meg, jött a piacra. Vagyis az a súlyos, nehéz teher, amely eddig elzárta a kínálati források ajtaját, eltűnt, vagy legalább is

meglazult s az eldugott, az elzárt pénz kezdi vállaival feszegetni azt a rettenetes vaskaput, amely eddig elzárta a kereslet-től való egyesülésétől.

Nálunk még egy kedvező körülmény is közrejátszik, hogy a kapott sebek gyorsan begyógyulhassanak: Magyarországon az idejé termés, sok viszontagság ellenére, elég jó s gazdáink pénzhez jutnak, amely a maga rendes csatornáin elszivárogoz majd a népesség minden körébe.

Nehéz sebeket kell kihevernünk, az igaz, de hogy megkötötték véglegesen a balkáni békét, a béke áldásos, friss szellője talán meghozza a lábbadozást a mi beteg országunknak is. Fogadjuk örömmel a békét és álljunk készen, hogy vállvetett munkával, erős bizakodással új életet teremtsünk a tatárjárás pusztításai helyén.

Am a bekövetkező új, jobb időben nem lesz elég, hogy csak összetett kezekkel várják be az eljövendőket azok, akiknek kezén egy város gazdasági élete fordul meg. Értjük a nagy és a reális alapon álló egyéb bankok, pénzügyezetek vezetősegeit, vezetőembereit.

Ezeknek lesz elsősorban hivatásuk, hogy a bekövetkezett jobb viszonyokban a keservesen megszenvedett kereskedőket és iparosokat most már előbbre segítsék annak a kötelességnek teljes tudatával, amelyről többé-kevésbé megfélemedtek a borús napok alatt s amely pedig hivatásuknak első, sőt legelső tétele lett volna.

Akkor talán el fogják feledni a mai és az elmúlt napokat, e napoknak keserűségeit

Az ünnepelt

Irta: Charles Neville.

A társaság — mely Turner asszony házában gyűlt egybe, hogy régi barátjukat, a messze földről visszaérkezett festőt, Edward Gregoryt üdvözölje — átvonult a háziasszony szalonjába s ott fekete kávé s pompás szivarok mellett élénken beszélgettek.

A romantikáról volt szó, melyet többé-kevésbé mindannyi kigunyolt.

Mister Hangerford, a materialista, kacagva mesélt arról, amit a romantikus írók írnak. Hogy két szerelmes az utcasarkon egész véletlenül találkozik és akkor mi mindent beszélnek egymással. A való életben alig van véletlen s amit két szerelmes egymással beszél, az merőben ostoba gagyogás.

A társaság nevetett és a hölgyek egyike pajkosan fordult Gregory, a festő felé.

— És ön, uram, miképp gondolkodik a romantika felől, ön, aki ugyancsak nehéz utat tett meg Alaszkáig, nem aranvért, hanem vadromantikáért. Mit szól ön a romantikus szerelemhez?

— Olyan szerelemhez. — szólt a festő komoly, udvarias hangon — amelyet nagy nyilvánosságban tárgyalhatnak, csakugyan nem értek. Ha parancsolja asszonyom, talán négyzetek között megmagyarázhatnám.

Kedves és gúnyos kacagás hangzott e pillanatban a sikertült válasz felett. — Gregory tovább beszélt barátjával, a hölgy pedig, ki

legalább hetven éves volt, fitymálva szólt a szomszédjához:

— Bárdolatlan ember, az igaz.

— De nagy művész, lángész, teremtő, — felelt lelkesülten emez s mélyen meghajtva magát, bucsuzott a hölgytől.

Lassankint utra kelt az egész társaság. Csupán a festő s a háziasszony fivére maradtak még együtt. Később a fivér is eltávozott és bucsuzóban volt a festő is.

Mikor átfogta az asszony kezét, könnyőrgöve szólt:

— Még most sem látja érkezettnek az időt, hogy boldoggá tegyen engem?

Az asszony kérdéssel felelt:

— Ugy-e, ön nem látta őt soha?

Gregory visszafojtott gyűlölettel szólt:

— Nem kívántam soha a vele való találkozást. Sohasem birtam volna vele szemben attól a gondolattól szabadulni, hogy nagyon ügyes tolvaj áll előttem. Tulságosan sokat elrabolt tőlem.

— Tőlem is, — szólt a fiatal asszony hal-kan. — Minden illuziómat és minden reményemet. És alig egy évi házasságunk után.

— Még most is szereti?

— Nem. Örült mámor volt csupán mindkettőnk részéről. Bolondos nyáréji álom . . . De akkor szerettem . . . Nagyon szerettem. Elhíheti.

— Elhiszem. Ismerem magát. Nem szokott hazudni . . .

Elhallgatott, de aztán szemében dühös villogással kiáltott fel:

— De ő . . . az az ember, akivel ön . . . volt . . .

— Ő volt az első, aki felébredt a képzelt boldogság álmából . . .

A festő keze ökölbe szorult s úgy járt fel-alá a kicsi szobában, mint ketreche zárt vadállat.

— Megcsalta s ön tud róla?

— Mindent megtudtam.

— A gazember. Még ettől sem tudta meg-ölni?!

— Eleintén titkolta. De én imádtam őt és nem volt más gondolatom kivülé. És mivel olyan nagyon szerettem, vele foglalkoztam távollétében is, idegeim csodás iatéka folytán megálmodtam minden rosszat.

— Megálmodta? Lehetetlen!

— De igaz. És iszonyuan szenvedtem. —

Kétségbeesett jajgatásomra ébredtem s percek kellettek hozzá, míg teljes öntudathoz jutottam. És ő . . .

— És ő?

— Kinevetett. Kicsufolt. Neveket álmodtam meg, női neveket, melyek hazug életében szerepet játszottak. Utcákat, utakat, házakat láttam, ahol a való életben nem jártam soha és álmodtam után elindultam oda megkeresni férjemet. Brutális lett. Durva. A sirástól kimarjult arcomba nevetett és azt mondta: bolond hisztérika vagyok. És újra át akart ölelni, újra csókolni — ki tudja ki után . . . Pfu! Aztán

és ártatlan halottait, áldozatait, akiket nem mindig a nyomasztó helyzet fojtott meg, hanem a szerencsétlenül értelmezett és vezetett pénzpoltika, vagy a jutalék vágy. Akkor talán elfeledjük a multat.

Tisza és Pallavicini

A miniszterelnök nyilatkozik

Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága augusztus 4-én tartott közgyűlésén *Márfy* Emil főrendiházi tag azt indítványozta, hogy a vármegye vegye *lelkedéssel* tudomásul Tisza István gróf kinevezését, szavazzon neki bizalmat és biztosítsa őt a vármegye osztatlan bizalmáról és támogatásáról.

A közgyűlésen *Pallavicini* György örgróf, *Andrássy* Gyula gróf veje az indítvány ellen szólalt föl s beszédében a többi között azt mondta Tisza István grófról, hogy a Lukács-Décsy-pörben nemcsak a törvénytörési tárgyalást próbálta befolyásolni, hanem még *tanukat is akart kedvező vallomásra bírni*. Erre válaszul augusztus 9-én a félhivatalos *Bud. Tud.* illetékes helyről szerzett fölhatalmazás alapján, kijelentve, hogy aki azt állítja, mintha a Décsy-pör alkalmával Tisza István gróf bárkit is arra igyekezett volna rábírni, hogy ne igazat valljon, *egyszerűen hazudik*.

Pallavicini György örgróf a félhivatalos közleménye után hosszabb nyilatkozatot tett, amelyben kijelentette, hogy állítását önkényesen megváltoztató anonim nyilatkozattal elégtételt szerezni nem lehet. Nyilatkozatát így fejezte be:

— Minthogy én állításaimat nyíltan tettem, joggal elvárhatom a Budapesti Tudósítóban nyilatkozott illetékes helytől, hogy *színtén személyesen fog nyilatkozni* arról, vajjon az ő névtelen fölszólalása az én főntebb idézett állításomra vonatkozott-e?

Tisza István gróf válasza a felszólításra nem késett, mert *Az Ujság* mai számában a következő nyilatkozatot tette:

NYILATKOZAT.

Geszt, augusztus 13.

A Décsy-pör két tanujával érintkeztem valamás ügyében. Egyikkel, *Károlyi* Imre gróf-

elváltunk. Ő bizonyára könnyű szívvel, én testben-lélekben megtörve.

Gregory mélyen föllélegzett. Sápadt volt ő is, kísértetiesen sápadt, éppugy, mint a fiatal asszony, ki györnyedten ült a nagy karosszékben előtte. Hozzálépett egészen közel és erős, férfias, határozott hangon így szólt:

— Nincs olyan tévedés, amit jóvá nem lehetne tenni. Nem ön volt, aki elhagyta őt, ő lett hűtlen magához. Magához, aki... aki... — mint zokogás tört elő a rég visszafojtott kijelentés — akit szerettek, imádkoztak mindennél jobban. Aki elől menekültem, feledni akartam s csak annál jobban szerettem. Mondja, akar hitvesem lenni?

Halálos csend ült meg pár pillanatra a szobát. Aztán megszólalt a fiatal asszony és hangja halk volt, szomorú:

— Szeretném, ha megértene és nem neheztelne reám.

— Visszautasít?

— Nem leszek neje. Sokkal inkább csalódtam, semhogy új hit ébredien lelkemben. Szép voltam, fiatal voltam és leány. A szó igaz, becsületes, tiszta értelmében. Első szerelmem a férjem volt. És mégis megcsalt, elhagyott. Ahova mentünk, hódolat vett körül s ő többre becsülte azokat a némbereket, akiket saját családjuk is megtagad... Nem, ne szölgön közbe, kérem. Tudom, mit akar mondani. De már nem hiszek semmiben, csupán csak a rosszban. Ön, az ifju, ragyogó talentum, az ünnepeztetett művész, a dúsgazdag ember nem bánt meg soha, hogy rabjául szegődött annak a hervadt asszónynak, akit férje után való bánatában beteggá tett az idő?

— Szeretem s ez minden megmagyaráz.

fal azért, mert az egész ügyet ő tőle hallottam először, egy másikkal, mert tanácsomat kérte. Mindkettő előtt hangsúlyoztam, hogy *természetesen csak az igazat mondhatják*. Ha *Pallavicini* gróf *elasztikus kifejezése* ennek ellenkezőjét akarta mondani, akkor *hazugság*, éppen úgy, mint egy lap ezen híre is, hogy *bárkinek vallomás-szöveget adtan volna át*. *Tisza* István.

Egy függetlenségi sajtóorgánomhoz közel álló ellenzéki politikus azt mondta: *Tisza* súlyosan téved, mert három tanuival tárgyalt és éppen a harmadikról tett nyilatkozatot *Pallavicini*.

Hír szerint *Andrássy* Gyula gróf legközelebb Budapestre érkezik, hogy veje, *Pallavicini* György örgróf ügyében tanácskozásokat folytasson. *Pallavicini*ék pört fognak indítani s ügyvédjük *Vázsonyi* Vilmos lesz.

Javul a gazdasági helyzet

Egy debreceni pénzember nyilatkozata

Mostanában az a hír örvendeztette meg az embereket, hogy bizonyos enyhülés érezhető a pénzpiacra. Hogy javul a helyzet s újra ébredhet a remény, hogy valahára megszűnik a fojtogató válság. Tény az, hogy a debreceni pénzintézetek már kötnének kisebb üzleteket, de a közönség a krízis szomorú éve alatt úgy elszokott attól, hogy a bankok részéről üzletre való hajlandóságot szupponáljon, hogy nem is jelenkezik.

A piac helyzetéről egy igen előkelő bankember Debrecen közgazdasági életének egyik legnagyobb tekintélye a következő érdekes dolgokat mondotta:

— A külföldről érkező pénz nyomán tényleg az országban bizonyos fokú enyhülés állott be. Ez azonban aratás előtt minden évben előfordul s ezért nem tulajdoníthatunk ennek a körülménynek különösebb jelentőséget. Az iparosok, kereskedők, vállalkozók igényeikkel nem lépnek fel csak az ősz kezdetén s augusztus közepére vagy szeptember elejére várható a pénzpiac erősebb igénybevétele. A piac javult, azonban azt lehet észlelni, hogy az elsőrangú pénz-

és szeretném akkor is, ha igazán hervadt és beteg volna. Csak azért élnek, hogy ápoljam s ez az életcél kielégítene. Maga nem tudja, milyen tüden és milyen nagyon szeretem...

— Tudom.

— De ön még ma is hűtlen férjét szereti.

— Lehet.

— Ugy van. Ez az, ami magát elválasztja tőlem, nem pedig elvesztett hite, bizalma. Miért ne hinne nekem, miért ne biznék bennem, ha szeretni tud. De nem bír szeretni, mert még ma is azé, aki ő mellett gazember lett, aki megrabolta az ön ifjúságát, illuzióját. Azt szereti még ma is...

Az asszony tágranyit szeméből szakadatlanul hull a könny. De a férfi kegyetlen szerelmi gögijében nem érzett szálnalmat, csak önmaga iránt, aki éveken át távol volt az imádkozott nőtől, szenvedett érte s ennek a szenvedésnek mérhetetlen nagysága mellett eltörpült az asszonynak gyötrődése. Ökölbe szorította kezét, arcizmai megfeszültek, szeme villámokat szórt és szívének vad dobogása majdnem hallható lett. Agyát előntötte a vér és nem látott előtte mást, mint a sötét foltokat, amelyek egyre közelebb jutnak hozzá és megfojtani igyekeznek. S ebben a nyomasztó sötét foltömegben csak enyhén világított az asszonynak halványkék ruhája. S míg a festő szemének tekintete erre tapadt, vadul, mohón szenvedélyesen, a sötét foltömeg egyre nagyobbodott, — már-már belepte az asszonyt, elnyelte, eltüntette és akkor iszonyu dörrenés hallatszott, a fekete tömeg eltűnt és a sápadt, sokat szenvedett, bánatos kis asszony holtan terült el az ünnepeztetett festő lábainál.

források, a pénztnyújtó nagy bankok a legmesszebbmenő rezerváltságot tanúsítják a pénz kihelyezésénél, ami szerintem teljesen indokolt, mert más normális években is az őszi igények kielégítése a mi pénztelen országunkban elsőrangú feladatot ró a pénzforrásokra, mennyivel súlyosabb tehát a feladatuk a mai teljesen abnormis viszonyok között.

— Máskor ilyen idő tájban pénzhiány volt, ma az is eredmény, hogy a pénzzüke valamit veszített az intenzivitásából. A mostani rendellenes helyzetben sokszoros gondot okoz a pénzforrásoknak, hogy miként feleljenek meg az iparosok, kereskedők és mezőgazdák részéről támasztott nagy igényeknek s ennél fogva a legnagyobb óvatosságot tanúsítják. Még egyáltalán nem bizonyos, vajjon ilyen esztendőben simán, zökkenés nélkül lehetséges-e az őszi legitím hiteligenyek kielégítése. Ha tehát van is némi enyhülés, a pénzádók magasabb szempontból okosan rezerválják a tőkájüket, mert tartanak attól, hogy amennyiben az óvatosságot elmulasztanák, nem történne meg egészen zavartalanul az őszi kampány lefolyása. Valószínű tehát, hogy a pénzforrások ezt az álláspontot foglalják el míg az őszi kereszttől nem mentünk.

— Ezért nem szabad félremagyarázni a túlzottan látszó óvatosságot. Reméljük mindenestre, hogy a kampány egész simán elvonul s véget ér a válság.

A tartalékosok hazabocsátása

A hadügyminiszter intézkedései

A háborús bonyodalmak miatt behívott tartalékosok és póttartalékosok hazabocsátásáról, illetve az erre vonatkozó részletekről a hadügyminisztérium közlése nyomán a bécsi Militärische Correspondenz a következőket közli:

Az 1908—1909. évfolyambeli összes póttartalékosokat és tartalékosokat hazabocsátják, valamint az összes földmivészeket és családfenntartókat.

Az 1910—1911. évfolyambeli póttartalékosok közül hazabocsátják mindazokat, akik még a régi véderőtörvény alapján megtartott sorozásokon mint kevésbé alkalmasak kerültek a póttartalékosok közé, vagy akik mint családfenntartók lettek ilyenekké s akik végül Boszniában, Hercegovinában, vagy Dalmáciában aktív szolgálatot teljesítettek.

Akiket ez alapokon nem lehet szabad-ságotolni, azok a rendes hadsereg részleges kiegészítésére tovább is aktív szolgálatban maradnak.

Az 1912. évfolyambeliek közül azokat, akik a régi véderőtörvény szerint mint kevésbé alkalmasok, vagy családfenntartók jutottak a póttartalékba és a Boszniában, Hercegovinában, Dalmáciában szolgáló csapatonknál szolgáltak, a rendes hadsereg részleges kiegészítésére szolgáló aktív állományban tartják.

A fizetéses tartalékosokat és altiszteket, ha négy hetet már szolgáltak, szintén nem aktív szolgálati viszonyba kell helyezni.

A végrehajtással a szerajevói hadtestparancsnokot bizták meg.

== **Vadász államtitkár** — képviselő. Máramaroszigetről táviratozzák: V a d á s z Lipót dr. igazságügyi államtitkárt egyhanguan megválasztották a máramaroszigeti kerület országgyűlési képviselőjévé. A mandátumot az államtitkárnak *Szegedy* Gyula választási elnök adta át szép beszéd kíséretében. *Vadász* Lipót államtitkár rövid beszédben köszönetet mondott megválasztásáért és átvette a mandátumot.

A békekötés után

Törökország még készül a háborúra

Ma már csak a revízió kérdése és Törökország harcias hangulata a külpolitikai eseményeknek érdekes pontja. A revíziót már mindenki elejtettnek tekinti s diplomáciai körökbe csupán Törökország magatartása ad aggodalomra okot, miután Törökország erősen ragaszkodik Drinápolyhoz. A nagyhatalmak most keresik a diplomáciai eszközöket, amelyekkel nyomást tudjanak gyakorolni Törökországra.

A legutóbbi eseményekről a következő táviratok számolnak be:

A német császár a görögökért.

Páris, augusztus 14. A Temps Vilmos császárnak a bukaresti békeszerződés dolgában való szerepéről a következőket jelenti: Vilmos császár szerepét általánosan úgy tüntetik föl, mintha ötlesterületen történt volna s mintha e nélkül a bukaresti békeszerződés nem jöhetett volna létre. A valóság azonban egészen más. Vilmos császár a válság egész ideje alatt élénken érdeklődött az események iránt és állandóan levelezett Konstantin görög királlyal. — Az egyik levelében például ezt írta Konstantin királynak:

— *Mint a tigris, kiüzdök a ti jogaitokért!*

A császár Lichnovszky herceg londoni német nagykövetségnek is instrukciókat küldött az epiruszi és az égei tengeri szigetek dolgában. Amikor a bukaresti béketárgyalás megkezdődött, Vilmos császár naponként informáltatta magát a történetekről és mindenkinek az volt a benyomása, hogy a császár teljes erővel támogatja Majorescu román miniszterelnök munkáját. Nem szabad továbbá elfelejteni, hogy Romániát már tizenhét esztendő óta Beldimann dr. képviseli Berlinben, aki Károly királynak régi bizalmasa és Vilmos császárnak személyes barátja. Beldimannak is igen nagy szerepe volt Vilmos császár irányításában.

Szerb köszönet Vilmos császárnak.

Belgrad, augusztus 14. Németországnak a revízió kérdésében tanúsított magatartása a beszéd általános tárgya és Szerbia kötelezve érzi magát, hogy Németországnak köszönetet mondjon. A polgárságban az az eszme merült föl, hogy Vilmos császárhoz köszönő fölrítatot intézzenek.

Bulgária revíziót akar.

Szófia, augusztus 14. A lapok növekvő nyugtalansággal irnak a revízió kérdésének kedvezőtlen lefolyásáról szóló hírekről. Az Oroszország köpenyfordításáról szóló hír mély benyomást tesz oroszbarát körökben. A kormány körében most is, mint eddig, a revíziót tartják az egyetlen eszköznek, amely tartós nyugalmat idézhet elő.

A török sereg előnyöml.

Konstantinápoly, augusztus 14. Görögország biztatja a portát, hogy szállja meg a Matica nyugati partját, amelyet a bukaresti békeszerződés Bulgáriának ítél és hatolion egészen az Aegei-tenger partvidékéig. A nagyhatalmak diplomáciai beavatkozása valószínűleg nem lesz képes megakadályozni a török sereget előnyömlésében.

Konstantinápoly, augusztus 14. A portán kellemetlen hatást tett sir Edward Grey erőlyes fenyegetése s azt mondják rá, hogy Törökországnak is annyi joga volt Tráciát viszázhódítani, mint Romániának, mikor kihasználta Bulgáriának szorongatott helyzetét és annektálta a bolgár területeket. A nagyhatalmaknak egyetlen egy szemrehányó szavuk

sem volt Románia ellen. Törökország hasonlóképpen cselekszik és nem érheti vád, mert Tráciához ősi jogon, egyházi és nemzeti hozzátartozás jogán ragaszkodik.

Török-bolgár megegyezés.

Konstantinápoly, augusztus 14. A porta és a bolgár kormány között közvetlen tárgyalások indultak meg, amelyek azzal a reménnyel kecsegtetnek, hogy sikerülni fog békés megegyezést létesíteni Drinápoly kérdésében. Törökországot erre az állásfoglalására az a meggyőződés készítette, hogy a nagyhatalmak rendíthetetlenül megmaradnak azon az álláspontjukon, hogy Drinápoly városa Bulgáriát illeti meg és a londoni békekötés végleges.

Katonai akcióra nem gondoltak a nagyhatalmak, hogy kényszerítsék Törökországot Drinápoly átengedésére, együttes diplomáciai eljárásról sincs szó, de megegyeztek egymással, hogy külön-külön mindegyikük maga fogja meghatározni, hogy pénzügyi téren milyen kényszerítő eszközt alkalmaz Törökország ellen.

A bolgár hadsereg otthon.

Szófia, augusztus 14. A szófiai hadosztály holnap vonul be Szófiába, ahol nagy ünnepségekkel fogják fogadni. A hadosztály élén maga Ferdinánd király fog haladni.

A nagybáródi hasmetsző

Egy félkegyelmű suhanc merénylete

Két évtizeddel ezelőtt valósággal rettegésben tartotta Európa nagyvárosait egy Jack nevű romlott idegzetű ember, aki hol itt, hol ott követte el borzalmas hasfölmetszéseit. Budapest, Berlin, Páris, London voltak véres szerepléseinek színhelyei s végre is egy Madridban elkövetett kégyilkosság után végképpen eltűnt a kontinens rendőrségei elől.

Ennek a hirhedt kégyilkosnak eseteihez hasonló eset történt tegnap a biharmegyei Nagybáródon. Egy tizenhétéves suhanc követte el a borzalmas merényletet, melyről a vizsgálat eddig még nem derítette ki, hogy perverz, bünyös vágy ösztökélte-e az örült gonoszterter a fiatal legényt, vagy pedig gonosz könnyelműség.

Nagybáród községben tegnap tartották az országos vásárt, melyre elment Rostás Katica 20 éves korniceli napszamos asszony is. Dél tájban Rostás Katica hazafelé indult falujába. A nagybáródi főutca végén szembe találta magát egy fiatal legénnyel, aki ideges, vad nézéssel ment felé s a másik pillanatban már fölmetszette az asszony hasát. A szerencsétlen asszony eszméletlenül rogyott össze, a gyilkos fiu pedig elmenekült. A véres esetet nem látta senki s a vérben fetrengő asszonyra is csak később akadtak rá. Mindjárt szekerre tették és beszállították Nagyváradra, a biharmegyei közkházba.

A tragikus sorsu asszonyt, amikor magához tért, a rendőrség kihallgatta. Lázás, reszkető hangon adta elő a szerencsétlen Rostás Katica, hogy már éppen gyermeke születését várta s most retteg, hogy el fog pusztulni születendő gyermekével együtt. A gyilkos fiut nem ismeri, csupán annyit tud róla, hogy 16—17 éves lehet s mikor szembe találta magát vele, már nyitva volt kezében a bicska.

A csendőrség Nagybáród határában elfogta a merénylőt, aki Baranyi Sándor fazekasmesternek tizenhét éves Sándor nevű fia. A községben félkegyelműnek ismerték a suhancot, akit a csendőrség bekísért a nagyváradai ügyészség fogházába. Rostás katica állapota rendkívül súlyos.

Gyapju szövetek legujabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szerezhetjük be

Honvédszenekar Debreczenben

Hazai miniszter leiratai

Régi vágya volt Debrecennek, hogy katonazenekar legyen a városban, ami Debrecen meg is illett, mert hiszen ezredszékely. A vágy eddig nem teljesedhetett, mert annak teljesedése sok körülménytől függött és függ. Egyik legfontosabb föltétele az, hogy a város garantálja a zenekarnak évi 60.000 korona jövedelmet.

Ma érkezett le a honvédelmi minisztertől egy leirat, amely arról intézkedik, hogy egy 24 tagu honvédszenész-csoport idején Debrecenbe a színházhoz. A leirat egyben azonban azt is kijelenti, hogy ez az intézkedés csak ideiglenes. Debrecen városa tehát most sem számíthat arra, hogy teljes katonazenekara lesz, az pedig, hogy a színházban katonazenészek lesznek, még nem egészen tehet mindenképpen bizonyossá afelől, vajjon a színházi zene jobban lesz-e ellátva, mintha iól szervezett 24 tagu polgári zenekar működne a színházban.

A leirat, amely a nagyváradai honvédszenekar egy részének szerződését megengedi, illetve ez engedély kiadását Debrecen város tanácsával közli, a következő:

Magyar királyi honvédelmi miniszter.

101503/3—1913. szám.

Zenekar színházhoz való szerződésére engedély.

A m. kir. 20. honvédszenész-csoport idején Debrecenbe a színházhoz való közreműködéséről szóló szerződésről.

Nagyvárad.

Budapest, 1913. évi augusztus hó 13-án.

A honvédszenekar egy 24 tagu részlegének 1913. évi augusztus 30-tól 1914. évi július hó 31-ig terjedő időre a debreceni színházhoz színházi zene gyanánt való közreműködését kivételesen engedélyezem.

A zenerészleg a debreceni 3. honvédszenész-csoport parancsnokságának alárendelendő. Az előterjesztett szerződést — a következő megszorításokkal — jóváhagyom:

1. A szerződés 1. pontja a következőképpen helyesbitendő:

A zene a debreceni színház területén belül csakis oly állomásokon működhet közre, ahol állandó honvédszenész van és hadseregbeli zene nincs.

2. A szerződés 20. pontja a következőképpen módosítandó:

Udvari gyász folytán elrendelt zeneszűnetelés esetén a színházgatónak semmiféle kártérítési igénye nincs. Még az esetben sem, ha az udvari gyász miatti zeneszűnetelés csak közvetlen az előadás kezdete előtt adatik tudtul.

3. A szerződés 21. pontja a következőképpen módosítandó:

A szerződés színházgatónak részéről a színház leégése, vagy polgári zenének szerződése esetén, a honvédszenész részéről pedig bármikor, vagy bármely időszakban minden különös indoklás nélkül felbontható.

4. A színházgatónak egyben fölszólítandó, hogy minél előbb gondoskodik polgári zenészekről, mivel a honvédszenészek kirendelése csak ideiglenesnek mondható.

Báró Hazai s. k.
honvédelmi miniszter.

A másolat hitelül: Kovács, irodatiszt.

WEISZ ADOLF
posztóhereskedőnél, Debreczen, Kossuth-u. 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

101503/3—1913. szám.

Debrecen sz. kir. város tanácsának

Debrecen.

Budapest, 1913. évi augusztus hó 13-án.

A folyó évi július hó 24-iki tanácsülés alapján előterjesztett kérelmükre; tudomásul.

Bárá Hazai s. k.
honvédelmi miniszter.

A mai tanácsülésen ismertették ezt a leiratot, de miután a tanácsot ez a rendelkezés nem érinti, nem tartotta szükségesnek, hogy intézkedéseket tegyen, hanem egyszerűen tudomásul vette a leiratot és esetleg másolatban közli Mezei Béla igazgatóval.

D'Elvert lovag a vádlottak padján

A váltóhamisító bankfőnök bírál előtt

Az osztrák-magyar bank szombathelyi fiókjának szomorú hírvére vergődött egykori főnökét, lovag D'Elvert Lajost a múltban elkövetett büneiért tegnap vonta felelőségre a szombathelyi kir. törvényszék büntető tanácsa. A főtárgyalás iránt a közönség részéről nem mutatkozott a legkisebb érdeklődés sem.

(A tárgyalás.)

Délután egy óra felé járt az idő, mikor a törvényszék elnöke a teremszolgának kiadta a parancsot:

— János, szólítsa elő D'Elvert Lajos vádlottat.

A következő pillanatban már kinyílt a tárgyalóterem ajtaja és azon keresztül egy börtönőr kíséretében a törvényszék elé lépett lovag D'Elvert Lajos, a váltóhamisító volt bankfőnök.

Az elnök a tárgyalás kezdetén a vádlott személyazonosságát állapította meg.

Lovag D'Elvert Lajos az elnök kérdéseire elmondja: linzi születésű, 45 éves, római katolikus vallású, szombathelyi illetőségű, nős, családos, irni-olvasni tud, vagyontalan, legutóbb Bécsben három heti fogházra volt ítélve, melyet a vizsgálati fogságban eltöltött időbe beszámítottak, az osztrák-magyar bank nyugalmazott ellenőre, legutóbb Bécsben lakott.

Az elnök (a vádlotthoz): Kivánia, hogy a törvényszék ezúttal csak azokat a váltóhamisításokat tárgyalja, amelyekért a kiadási eljárás már befejeződött? Ezek az 1450 és 514 koronákról szóló váltók. A másik két váltóhamisítás ügyében még mindig folyik a kiadási eljárás, ezek csak akkor tárgyalhatók le ezúttal, ha kivánja, hogy az összes váltóhamisításokat egyszerre tárgyaljuk.

A vádlott: Beleegyezem, hogy a kiadási eljárás befejezése előtt az összes váltóhamisítási ügyek egyszerre tárgyalassanak le, azonban kéri a tárgyalást elhalasztani és újabb főtárgyalásra mint tanukat D'Elvert Oszkár testőrtisztet, D'Elvert Danicát, továbbá D'Elvert Zsófiát, mint akiknek nevei a hamisított váltókon szerepelnek, idézze meg a törvényszék, ellenben D'Elvert Artur beidézését kéri mellőzni. Az újabb tárgyaláson bizonyítani kívánja, hogy lovag D'Elvert Lajos mikor állását elvesztette, a legkétségesebb helyzetben tartotta fenn családját és még ily helyzetben is számos hitelezőjénél egyenlített ki tartozásait.

Steffler Lajos dr. ügyész kéri, hogy a főtárgyalást tartsák meg.

A törvényszék határozathozatal végett visszavonul, majd az elnök kihirdette a határozatot, mely szerint a védelem részéről bejelentett tanúk beidézését elrendeli és a tárgyalást ezért elnapolja.

(D'Elvert levele.)

Lovag D'Elvert Lajos védőjéhez, Ésső Imre dr. ügyvédhez egy hosszú, siralmas levelet intézett, amelyben meghatóan írja le, miként jutott el a börtönig. Az egykori bankfőnök, a lezüllött gavallér többek között ezeket mondja el nagy árkus papírra írt levelében:

— Mint az osztrák-magyar bank hivatalnokaként Temesváron pályafutásomat. Ebben az időben atyám mint ezredes tett szolgálatot és Temesváron volt beosztva. Atyám körülbelül 40,000 korona adóssággal küzdött és az egész családból, dacára kis fizetésemnek, csupán csak én támogattam. A családomban is baj volt, sok betegség fordult elő, amely sok pénzt emésztett fel. Mikor atyám elhunyt, minden elintézetlen ügye teljesen a nyakamba szakadt. Testvéreim, akik váltószíróban voltak, atyám halála után megtagadták a további aláírásokat, így vérszesen csapott össze fejem fölött a hullám. Szombathelyre kerülve, már teljesen elmerültem a mostoha sors kegyetlenül szuró tövisei között. Mindezekhez még hozzájárult, hogy társadalmi állásom megkívánta a reprezentációt és ezt bármily szűk keretek közé szorítottam, képtelen voltam amúgy is alaposan megterhelni 6000 korona fizetésemből fedezni. A sok csapás, mely folyton ért, juttatott el arra az utra, amelynek elkövetése juttatott el a vádlottak padjára.

Mikor a bécsi központba helyeztek, még rosszabb lett a helyzetem, mert elstem a bank főnöki pótlékától, így kisebb jövedelmemből kellett mindent fedeznem. Dacára súlyos helyzetemnek, nem feledkeztem el soha hitelezőimről sem. Hogy valamennyire mégis könnyítsek helyzetemen, három magáncégnél munkát vállaltam.

Sokat szenvedtem, szenvedésem alatt az volt a legkétségbeesettebb percem, midőn testvéreim, rokonaim, barátaim, akiknek mint bankfőnök, annyi sok jót tettem, előlem elfordították fejüket és cserbenhagytak.

(D'Elvert remél.)

Lovag D'Elvert Lajos a szombathelyi fogház komor falai között szövi a jövő álmait. — Reméli, hogy büneiért nem fog nagyobb büntetést kapni és mint mondja, ha kikerül majd a szabad levegőre, új életet kezd és kizárólag csak családjának fog élni.

Színház

* Deésy Alfréd bucsuja. Meleg, őszinte ünnepségekben részesítette ma este Debrecen város műértő közönsége Deésy Alfrédet, az „Apolló”-színház távozó igazgatóját, aki egy kabaret-előadás keretében bucsuzott sikerei színhelyéről. Ugyis mint a debreceni színháznak éveken át volt oszlopos tagja, úgyis mint az „Apolló” direktora rászolgált erre az ovációra, amely inkább bátorítás, mint válási aktus akart lenni, mert a debreceni közönség felismerte Deésy Alfréd zsenialitását s bizik abban, hogy egykor diadalal fog visszatérni mai működése színhelyére. Itt mindenkor meleg otthonra, megértő és hálás közönségre fog találni. Sok havi pihenés után szólalt meg ma Deésy Alfréd, aki nemcsak, mint színész, de mint író és zeneszerző is bizonyosságát adta nagyszerű kvalitásainak. Megérdemli, hogy siker és elismerés kísérje további pályáján, ahol az olyan tehetségeket, mint Deésy Alfréd különösen becsülik. A debreceni közönség őszinte rokonszenve fogja kísérni.

* Elutasították a színház-felebbezést. A tanács mai ülésén hivatalból visszautasította Letzter József ama felebbezését, amelyet a tanács határozata ellen adott be a színháznak Mezei Béla részére történt átengedése tárgyában. Az elutasítás oka az volt, hogy a felebbezés elkészítésénél nem volt jelen.

* Érdekes vendégszereplés az Apollóban. Ma estétől 5 napig minden előadásban fellép: Vágó Géza színművész és karikaturista saját szerzeményű eredeti műsorával.

Előadásain, amely háromnegyed óráig tart, dalokkal, szatírákkal, aktualitásokkal és gyorsrajzokkal szerepel. Vágó Géza, aki külföldön óriási sikerrel működött, egyike a legzseniálisabb előadó művészeknek és karikatúra-rajzolóknak. Énekel, kuplézik, szaval, zsonglörösködik és bárkit a nézőtérrel 3 perc alatt csodás hasonlatossággal lerajzol. Előadásai művészi és irodalmi színvonalon állnak. Vágó Géza minden előadásban, délután is fellép a rendez estmi műsorával.

* Olvassa el az Apolló két és fél órás műsor-jelentését.

* Holnap teljesen új műsor keretében lép föl Vágó Géza az ő nagyszerű, mulatságos számaival.

HIREK

— A király születése napja. Megemlékeztünk már arról, hogy Debrecen városa ez idén is nagy szeretettel készül megünnepelni augusztus 18-át, Ó felsége I. Ferenc József születése napjának évfordulóját. Az ünnepségekben részt vesz nagy katonai pompával a helyőrség is, amelynek részére a Nyulason délelőtt tábori-mise lesz. A mise után a debreceni 3. honvédegyezred és a cs. és kir. 7. huszárezred négy százada díszmenetet tart. A város minden felekezeteinek templomaiban hálaadó istentisztelet lesz. Az izraelita hitközség az ünnepi istentiszteletre a következő meghívást bocsátotta ki: Ó császári és apostoli királyi felsége legmagasabb születésének évfordulója alkalmából 1913. évi augusztus hó 18-án, hétfőn délelőtt 10 órakor a Deák Ferenc utcai izraelita templomban tartandó hálaadó istentiszteletre. Az ünnepély sorrendje: 1. Ma tovu, 2. 21. és 61. zsoltár éneklése, 3. Ünnepi beszéd, 4. Ima a királyért, 5. Hymnus, 6. Hymnus. A hitközség képviselő tagjait kéri az előjáróság, hogy délelőtt fél 8 órakor a városháza tanácstermben, 10 órakor pedig az izr. templomban a baloldali esküvői szobában gyülekezni szíveskedjenek.

— Debrecen részvétel Heltai elhunytáért. A mai ülésből Debrecen város tanácsa részvétlétáviratot küldött Budapest székesfőváros tanácsához, mely részvétét fejezte ki Heltai Ferenc dr. főpolgármester elhunytáért. A tanács részvétlétáviratának szövege a következő:

Székesfőváros Tanácsa

Budapest.

Debrecen szabad királyi város tanácsa mai napon tartott ülésében megilletődéssel értesült Heltai Ferenc doktor, Budapest székesfőváros főpolgármesterének váratlanul történt elhunytáról és a székesfőváros közönségének a gyászos veszteség felett érzett fájdalomában őszinte részvétellel osztozik.

Körner polgármesterhelyettes.

— A nagyváradi honvédezenekar hangversenye Debrecenben. A nagyváradi honvédezenekar néhány napra Debrecenbe jön a jövő héten, hogy itt több hangversenyt tartson és egyszer térzenét adjon. 21-én este 8 órától 11-ig a Dobosban, 22-én délután 5 órától 7-ig a honvéd-teniszpályán, 22-én és 23-án este 8 órától 11-ig a Dobosban hangversenyzik. 24-én délelőtt fél tizenkettőtől 1-ig a Kistemplom előtti téren térzenét ad, 24-én este 8 órától 11-ig pedig ismét a Dobosban hangversenyzik.

— Bebel Ágost temetése. Bebel Ferdinánd Ágostnak, a német szociáldemokrata párt egyik vezérének halála mindenfelé nagy részvétet keltett. A népszerű munkásvezért végrendelete értelmében el fogják égetni és vasárnap helyezik örök nyugalomra a zürichi temetőben. A magyarországi szociáldemokrata-párt vezetősége részvétlétáviratot küldött a német szociáldemokrata-pártnak.

— **Megkezdődtek a hadgyakorlatok.** Magyarország területén ma mindenfelé megkezdődtek a katonaság nagygyakorlatai. A minden évben szokásos harcserűi jelleggel bíró királygyakorlat az idén elmarad, helyette csak kisebb gyakorlatokat tartanak a különböző hadtestek.

— **Heltai temetése.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Ma délután fél négy órakor volt Heltai Ferenc dr. főpolgármester temetése. A gyász-szertartáson megjelent Balogh Jenő dr. igazságügyminiszter, Benedek Sándor, Jeszenszky Sándor, Kazy József báró, Horváth Emil államtitkárok, a fővárosi tisztviselőkara Brczy István polgármester vezetése alatt, a fővárosi katonai hatóságok kiküldöttei. A hadtestparancsnok nevében Rohr Ferenc hadosztályparancsnok fejezte ki részvétét. Megjelentek a Hirlapírók nyugdíjintézetének küldöttei Hoitsy Pál elnöke alatt, az Otthon Írók és Hirlapírók Köre, a Hirlapírók Egyesületének küldöttsége. A gyászszertartás a Heltaiék budai palotájában kezdődött. Az Opera énekkarának éneke után Kiss Arnold főrabbi mondott szép beszédet. Ezután a Károly-köruti városháza udvarán újra fölraivatalozták a koporsót. Itt Bárczy Dezső polgármester, majd Hock János plébános mondott megható szép beszédet. A temetőbe indult ezután az impozáns menet. A sírnál Hoitsy Pál a hirlapírók nevében, végül a Lipótvárosi kaszinó nevében Lichtenberg Kornél beszélt.

— **Koleragyanus megbetegedés Szegeden.** Szegedről táviratozzák: Tegnap délelőtt a Széchenyi-téren levő főposta előtt összesett egy ötven évesnek látszó, szegényes külsejű ember. A mentők kivonultak a helyszínre és a beteget a kórházba szállították. Értesítették a rendőrséget is, amely megállapította, hogy az összesett embert Ördög Józsefnek hívják, 51 éves, munkanélküli napszámos és hónapok óta a menhelyen lakott. A közkórházban megvizsgálták a napszámost és konstatálták, hogy a koleramegbetegedés legsúlyosabb tünetei mutatkoznak rajta. A kórház igazgató-főorvosának intézkedésére a beteget azonnal elszállították az új-szegedi kolerabarakba. A menhelyet, ahol Ördög lakott, fertőtlenítették és a menhely lakókat zár alá helyezték. A kolozsvári vegyvizsgáló intézet három-négy nap múlva készül el a górcsövi vizsgálattal, amikor hivatalosan is megállapíthatják, hogy tényleg ázsiai koleráról van-e szó.

— **A Mérnök- és Építész-egylet tagjai a világitási telepen.** A Mérnök- és Építész-egylet debreceni osztályának tagjai ma este hat órakor meglátogatták a város világitási vállalatának telepét. A vendégeket, kiknek sorában ott volt Balassa Jenő gépészmérnök, a kassai állami felsőipariskolának a gép-szerkezettan és gépészeti tudományok kiváló tanára, ki jelenleg a debreceni iparte-lepeket tanulmányozza. Debreceni Jenő igazgató kalauzolta. A vendégek megtekintették a gázgyárat, a modernül berendezett villanytelepet és minden tekintetben a legnagyobb tetszésüknek adtak kifejezést a látottak felett. Ezután a világitási vállalat megvendégelte a mérnök-egylet tagjait.

— **Patkányvár lett az új bérház.** A Piac-utca 26., 28. számú városi bérház lakói már ismételen panasszal fordultak a városi tanácshoz, hogy az új bérpalotában rendkívül módon elszaporodtak a patkányok, amelyek mindent tönkretesznek s nagy károkat okoznak. A tanács ma kimondta, hogy Schwartz Izsó patkányirtónak 500 koronát ad az irtásért, de úgy, hogy 200 koronát az irtás befejezte után, 300 koronát pedig egy év múlva, ha eddig megint el nem szaporodnak a bérház ez ingyenes és kártékony, kellemtelen lakói.

— **Hirtelen halál.** Haiduböszörményből jelentik, hogy ott tegnap reggel lakásán holtan találták Szekeres Andrásné 55 éves munkásasszonyt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy szívszélhűdés ölte meg.

— **„Muki“ a világ legjobb légyölője,** darabja 10 fillér Mentze Henrik újdonságok áruházában.

**Augusztus hó 15-16-17.
Péntek, Szombat, Vasárnap**

APOLLO

2 és fél órás műsor!

A budapesti „Tivoli“ mozgóban órási sikert aratott „Nordisk“ kép.

**Waldemár Psylander
felléptével**

**A
kalandor**

Nagyvárosi erkölcsrajz 3 felvonásban.

**Nanke álomkóros, bohózat.
Jim a műfűtyölős, vigjáték.
Három kérő és egy kutya,
humoros.**

**A riválsok, „Nordisk“ színmű
Ceylon, természeti kép.**

Minden előadásban fellép :

VÁGÓ GÉZA

színművész és karikaturista saját szerzeményű eredeti műsorával. — **Előadásain: dalekkel, szatírákkal, aktualitásokkal és gyors rajzokkal szerepel.**

!! Műsora nívós és irodalmi értékű !!

Pénteken és vasárnap délután 3 és fél 6 órakor, szombaton 4 órakor félhelyárak.

Előadások kezdete :-:

Pénteken: 3, fél 6, 8 és fél 10 órakor. — Szombaton: 4, fél 8 és fél 10 órakor. — Vasárnap: 3, fél 6, 8 és fél 10 órakor.

Rendes árak, kedvezményes jegyek csak szombaton érvényesek.

— **Gyllkos báró.** Pétervárról táviratozzák: A vizsgálat kiderítette, hogy Lubeckói herceget unokaöccse, Biesping báró lőtte le. Együtt mentek vadászatra, amelyről csak a báró tért haza azzal a hírrel, hogy a herceg puskája megakadt egy bokorban, elsült és a golyó megölte. A herceg halála óta azonban több váltó járt le, amelyeken Lubeckói herceg szerepelt kezesként a báróért és a herceg aláírásairól kiderült, hogy hamisak. Biesping bárót családja nagy kauciót akart letenni, ha ideiglenesen szabadlábra helyezik, de a törvényszék elutasította a kérést. A bűnpör végtárgyalása ősszel lesz a varsói törvényszék előtt.

— **A kertészek iskolái.** Emlékeztetes, hogy néhai Csánky Viktor volt tanfelügyelő egyik közigazgatási bizottsági ülésen előterjesztette, hány iskolát kelle Debrecennek létesíteni. A közigazgatási bizottság kötelezte is erre a tanácsot, de Kovács József polgármester felebezést jelentett be ez ellen. A tanács ma újból foglalkozván e kérdéssel úgy határozott, hogy tárgyalásokat folytat a kultuszminiszterrel, hogy a dologi, személyi kiadások vállalása mellett milyen kompenzációkat adna a városnak, ha Debrecen vállalná azt, hogy telket ad és iskolát létesít a kertészek középpontjain.

— **Az eltiűnt Havas Ernőről.** A párisi „Journal des Débats“ augusztus 10-iki számában a rejtelmes körülmények között eltiűnt H a v a s E r n ő - r a vonatkozólag a következőket jelenti:

A Nizza közelében lévő Villefranche-ből jelentik, hogy a vasuti sínek között tegnap egy levél maradványait találták, amely Toulonban kelt és Havas Ernő dr.-hoz volt intézve. A levélben aláírásként Lucette név szerepelt. Lucette Havas Ernő dr.-t a levélben találására hívta Montekarlóba. Minthogy Toulonban több félvilági nő viseli a Lucette nevet, az ottani rendőrség azon fáradozik, hogy kinyomozza a levél íróját és esetleg azon az alapon kutasson tovább az eltiűnt után.

Budapesti tudósítónk a családhoz közelálló személyiségtől azt a fölvilágosítást nyerte, hogy az állítólagos levél híre a francia sajtóban fölmerült hír alapján megindult kutatás úgy a családnak, mint a hatóságnak nagy munkát adott. Kiderült azonban, hogy az egész levélhistoria alaptalan kitalálás. Havas Ernő dr.-ról a család nagy fájdalomra egyáltalában a legcsekélyebb nyomot sem lehetett mindeddig fölfedezni.

— **Költséges szerelem.** Különös feljelentést tett ma délelőtt a rendőrségen Keresi Antal Csapó-utcai borbélyiparos. Nevezett ugyanis szenvedelmes vonzalomra gyuladt egyik debreceni kávéház kasszatündére Marton Mariska felirónő iránt, aki látszólag nem is idegenkedett a jeles Figarótól. Csúpan némi anyagi igényei voltak, melyeket az érzelmi tárgyalások alkalmával is helyénvalónak tartott hangsúlyozni. A hajfűrtök jeles „maestró“-jának ugyanis komoly szándékai voltak a leánnyal, akit feleségül is akart venni.

— Rendben van az ügy, mondta a leány, csúpan egy s más ingó dolgokra lenne szükségem!

— Akár a csillagokat kérje! — áradozott az előleges völegény.

Marton Mariska azonban sokkal prózaibb lélek volt, hogysem az egekre törjön s lassanként 200 koronát szedett ki a Csapó-utcai Figaróból, akit ezután végleg kikoszorozott. Keresi Antal tehát a rendőrséghez fordult panaszával. Bár most sem annyira a pénzt, mint inkább a leányt sajnálja.

— Ha szavának állana, megbocsájtanék neki — mondta a rendőrségen, — de ha nem akar a feleségem lenni, fenntartom elene a panaszomat. Így a rendőrség az ügyben meg is indította a nyomozást.

— **A legfinomabb női kézi-táskák,** pénzszivar- és cigaretta-tárcák, bőröndök, utikosarak és teljes uti felszerelések olcsó szabott árak mellett kaphatók **Mentze Henrik** újdonságok áruházában, Piac-utca 38. sz., a Hungária-kávéházzal szemben.

— Az Árpád-téri templom kerítése. A református egyház azt kérte a tanácstól, hogy az Árpád-téri templomot drótkerítéssel vétesse körül. E célra fölárlott 1870 korona hozzájárulást is, sőt már a drótkerítést is megrendelte. Miután azonban a templom közterületen fekszik, a közterület pedig el nem zárható, de meg ilyen kiadásokra a városnak nincs is pénze, a tanács a kérelmet elutasította.

— A siketnéma-intézet költözése. Ez a kulturális és humánus intézmény, mellyel szemben a város nemesszivi közönsége oly dicséretes módon mutatta ki áldozatkészségét, hogy a szerencsétlen növendékeit immár tíz esztendőn keresztül a jótékonyág filléreiből taníthatta és nevelhette. A múlt héten költözött át a Széchenyi-ut 4. sz. alatt levő új háromemeletes, gyönyörű épületébe. Tíz esztendőn át a városnak különböző helyein fekvő épületeiben volt elhelyezve az intézet, egyszerre többben is, így az utolsó iskolai évben három különböző helyen végzte a tanítás nehéz munkáját. Az új intézet létesítése érdekében már régebben megindult a kezdeményezés, csak hogy közben nehézségek merültek fel. Végre a vallás- és közoktatásügyi minisztérium és a város támogatásával sikerült az építés ügyét a megvalósulás stádiumába juttatni. A következő iskolai évben szeptember hó folyamán már az új épületben nyitják meg, ahol mintegy száz, mindkét nembeli növendék nyer elhelyezést. Sokaknak véleménye szerint a siketnéma debreceni intézetének épülete az összes ilyenemű hazai intézetek között ez idő szerint az első helyen áll.

— A modern házasság. A szeretet legfontosabb jelével tüntette ki a közönség azokat a kabaré-művészeket, akik két héten át szórakoztatták az Uránus nyári-színházat. Most hogy az utolsó estétet játsszák, tűntetőleg, s tömegesen jelennek meg, hogy a sok kellemes estékért hálájukat így módon fejezzék ki. Kassai Károly, L. Farkas Pál, Márkus József, Zobel Elza, Schott Rózsi és Szegedi Mancsi ma este utoljára lépnek fel az Uránus nyári-színház színpadán. Bucsuzól színre kerül a „Modern házasság élet” egy felvonásos bohózat, melyen már tegnap is jól kacagot a zsúfolt nézőtér. Bemutatóra kerül azonkívül a remek mozgókép-műsor is. Tekintettel a művészek bucsu-estélyére a helyárák rendesek maradnak. Előadás kezdete fél 9 órakor.

— Sárretudvari államsegélye. A biharmegyei Sárretudvari községnek a jó isten szüken mért a legelőből. A határ legnagyobb része a nagyváradi püspöké és a község már közel jutott ahhoz, hogy eladja a gulyáját, mert nincs legelője. A szomszédban azonban eladóvá vált Vay László báró berettyószentmártoni 732 hold birtoka, amelyet Sárretudvari 500,000 koronáért megvásárolhatott volna. Ennyi pénze azonban a községnek nincs. Államsegélyért folyamodott tehát Sárretudvari a miniszterhez és kérte, hogy 500,000 korona amortizációjának 50 százalékát fizesse az állam. A miniszter most válaszolt a kérvényre nem teljesítheti. A birtok ugyanis pör alatt áll. Egyébként is 500,000 koronáért drága a vásár, meg aztán nagyon távol is esik a falutól. Ellenben a miniszter a község legelőjének javítására 2380 korona államsegélyt utalványozott ki Sárretudvarinak.

UJDONSÁGOK

őszi raglanokban

!!! naponta érkeznek !!!

HALMÁGYI SÁMUEL

47 női- és leányfelöltők nagyáruházában, 32

PIAC-UTCA

Keresek

november elsejére

2 szobás, tágas, modern

fürdőszobával

ellátott

lakást,

lehetőleg a piac-

hoz közel.

Cím a kiadóhivatalban.

— Betörés az ékszeres boltba. Tetélenről jelentik: Az elmúlt napok egyikén ismeretlen tettesek feltörték Tubák Mór tetéleni ékszerész üzletét s onnan mintegy 300 korona értékű órákat és ékszereket elraboltak. A csendőrség erélyes vizsgálatot indított a betörők kézrekerítése végett, azonban eredményt nem sikerült elérnie, így az ékszereseknek nyomavesztett.

— Fajborok palackozva literenként kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

Steckenpferd-liliumteiszappan

Bergmann és Társától, Tetschen a. E.

mint eddig, ezután is nélkülözhetetlen a bőr- és szépségápolásnál. Naponta elismerőlevelek. 80 fillérért mindenütt kapható.

— Az Uránus-színház (Korona-passage) mai műsora. 1. A Bajkál tó, gyönyörű természeti felvétel. 2. Móríc hasonlít a miniszterhez, kacagató bohózat. 3. Az akadályverseny győztese, színes amerikai dráma 2 felvonásban. 4. A villamos rája, természeti felvétel (a tenger lakói, tudományos kép-sorozat). 5. Bandika titoktartó, humoros jelenet. 6. Hítvesi hűség, társadalmi dráma 2 felvonásban. Előadás kezdete 8 és 10 órakor, folytonos bemenet. Bérlet, tisztviselő- és trafik-jegyek érvényesek. E kiváló műsor ma pénteken utoljára kerül bemutatásra.

Ékszer, órát legolcsóbban beszerezhetjük
PINTÉR GUSZTÁVNÁL
Debrecen, Piac-utca 26. Bérpalota, új utcában.

— Tragikus sorsú család. Hódmezővásárhelyről jelentik: A szerencsétlenségek egész sorozata érte újabban Kiss Imre református egyházi pénztáros családját. Kissnek már évekket ezelőtt meghalt egyik gyermeke. Később pedig egy egyetemi hallgató vigyázatlanságból agyonlőtt egy fiatal leányt, aki Kisséknél volt rokon látogatásban. Az idősebbik fiú, Kiss Gyula pénztárnoka volt a hódmezővásárhelyi Népbanknak, ahol rájöttek, hogy nagyobb összegű pénz tünt el tisztességesnek és pontosnak ismert tisztviselő kezén. Elbocsátották állásából, de hónapokkal utóbb kiderült, hogy a szerencsétlen fiatalember elmebeteg és a sikkasztás elkövetésekor nem volt már normális az elmeállapota. Beszállították a hódmezővásárhelyi kórházba, ahol élet-halál közt lebeg. Az apa értesítette a szomorú esetről a másik fiát, Kiss Imrét, aki a budapesti munkásbiztosító pénztárnok volt a tisztviselője. Amikor Kiss Imre a szomorú hírt hozó levelet elolvasta, fájdalmasan felsikoltott, összeesett és néhány perc múlva meghalt. A tragikus sorsú család iránt városszerte nagy a részvétel.

— Gyalogláró a református főgimnázium előtt. Debrecen város tanácsa mai ülésén a református új főgimnázium igazgatóságának kérésére kimondta, hogy a régi gyalogláró területét aszfaltburkolattal látja el, az aszfalt és az épület előtti tér között fekvő területen téglaburkolatot alkalmaz. Az épület előtt fekvő kis térségen pedig a gimnázium igazgatósága kis kertet létesít.

— Öngyilkosság. Ma reggel Debrecenben öngyilkossági szándékból magára lőtt Sártori Deminikné 35 éves munkásasszony, akit súlyos sérülésével a közkórházba szállítottak. Nevezett a nyomor miatt akart meghalni.

— Női kész fehérneműk kaphatók Szabó Lajos fiai vászon-üzletében.

— Tisztességes kiszolgáló leányok felvételnek Mandel Lipót cipőáruházában.

— Osztályorsjáték. Az osztályorsjáték mai húzásán 20,000 koronát nyert: 30597.

10,000 koronát nyert: 92466.

5000 koronát nyert 23614.

1000 koronát nyertek 7364 41544.

Azonkívül kihúztak 500 és 170 koronás nyereményeket.

TÖRVÉNYKEZÉS

„A bíró hazudott”

Közjegyző és járásbíró.

Harmadéve történt, hogy Örley Gy. dr., akkor még berettyóújfalui jelenleg nagyváradi közjegyző néhány napra, hivatali székhelyéről elutazott. Távozását annak rendje és módja szerint bejelentette Hubert Ottónak, a berettyóújfalui járásbíró-ság vezetőjének.

Másnap eltávózása után egy szolgálót vitt óvatolni a közjegyzői irodába, ahonnan a járásbíró-sághoz utasították. A hivatalban Visznay Árpád albiró azzal tagadta meg az óvatolást, hogy neki nincs tudomása a közjegyző távollétéről. Ebből természetesen baj lett s a váltóadás ép bírórel menekült. Mikor a közjegyző hazajött s megtudta a dolgot, bement a járásbíró-sághoz és kikérte azt a levelet, amelyben elutazását bejelentette s haragra lobbánva, így fakadt ki:

— Látják uraim, a bíró hazudott!

Rágalmazás címén indult meg Örley ellen a büntető eljárás s a nagyváradi törvényszék a közjegyzőt háromszáz korona pénzbüntetésre ítélte. A megokolás kimondta, hogy a bíró nem tudhatott Örley távozásáról hivatalosan, a közjegyző pedig nem tudta bizonyítani azt az állítását, hogy Visznay bíró azzal utasította volna vissza a váltó megóvatolását, hogy Örley nem jelentette be távozását.

A nagyváradi királyi tábla érdemben jóváhagyta az első bíróság ítéletét, a büntetés végrehajtását azonban a novella első szakasza értelmében fölfüggesztette.

Az ítélet ellen a védő azért jelentett be semmiségi panaszt, mivel a királyi tábla is megállapította a rágalmazás vétségét, holott csak becsületsértésről van szó. A főügyész helyettes pedig a novella alkalmazása miatt föllebbezett.

A Kuria a semmiségi panaszok elutasításával jóváhagyta az ítéletet.

Üzletáthelyezés miatt

a raktáron levő összes cikkek, u. m.: felöltők, pongyolák, costümök, aljak és bluzok, valamint selyem-, gummi- és lüszterköpenyek mélyen leszállított árban

szerezhetők be

HALMÁGYI SÁMUEL

16- és fióküzleteiben, Piac-utca 47. és 32. szám.

Magyar
Ostrák
4 szásai
Államvas
Jelöltök
Rimannu
Belgoharj
Köszöni v

Mag

Bé

I

Szari K.

Buna m

„ 19

Roz, ok

Zab ok

„ Jun

Tengeri

„ a

„

Uj

ügyi m

r.-t.-na

szobos

vát köz

sével a

vezete

vasutv

kálai e

Cs

délelött

fűszerk

Csödtör

receni

Fiz

védegy

ket jel

Schmid

Kis

pércsi s

Na

Szigeti

6500 k

Pá

veszi V

142 né

néárt.

Ha

Horvát

Vén-ke

8978-1

Á

A d

könyvi

kincstár

novszk

végreha

zsébet

elleni v

delte a

levő é

A. + 1.

házból

árban é

az 1913

délután

megtart

ár kéth

Az

ingatlan

vagy ó

kezehez

bíróságr

szabálys

Az

kiáltási

többet i

értelmét

általa ig

igérete

folytat

De

ján. A

hatóság.

Bal

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	825
Ostirák hitel	628
A számlákör koronajárada	82
Államvasút	704.50
Jelzálogbank	417
Rimamuzsán	66.50
Nagótarján	758
Köcski vasút	642.25

Irányszat:

Magánleszámitolási kamattal:
 Bécs 5 7/8 %, Berlin 4 3/4 % London 4 1/8 %

Budapesti gabonátőzsde.

Szara K. (Strassor és Kóvág) deb. díszmányaos tésztái jelenléte	
Busa májusra	11.83
„ júliusra	11.87
„ 1913. okt.	8.81
Rozs októberre	8.22
„ júliusra	8.19
Zab októberre	8.15
„ júliusra	7.43
Tengeri 1913. év júliusra	
aug	
Készár 5-tel olcsóbb.	

Uj vasut a megyében. A kereskedelemügyi miniszter a Magyar Vasuti Forgalmi r.-t.-nak a magyar kir. államvasutak Hajdusoboszló állomásából kiágazólag Hajdusovát községig és innen Földes község érintésével a m. kir. államvasutak Sáp állomásáig vezetendő rendes nyomtávu gőzüzemi h. é. vasutvonalra egy évre megadta az előmunkálati engedélyt.

Csöd. A debreceni kir. törvényszék ma délelőtt Róti Antal debreceni (Csapó-utca) fűszerkereskedő ellen megnyitotta a csődöt. Csődtörvényszék: Révi Nándor dr. debreceni ügyvéd.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Hermann Samu Nagykároly, Schmidt János Gyergyószentmiklós.

Ingtatlanok forgalma.

Kiss László veszi Sinav Idától miképcési szőlőt 2000 koronáért.

Nagy Imre és neje Stefferl Anna veszi Szigeti Ferencről Pesti-utca 75 sz. házat 6500 koronáért.

Pávay György és neje Sallay Erzsébet veszi Varga Lajos és neje Zilahi Máriától 142 négyszögöl ujosztású földet 3600 koronáért.

Hannó Lajos és neje Ehling Mária veszi Horváth János és neje Nagy Juliánától Vén-kerti szőlőt 9700 koronáért.

8978—1913. tkvsz.

Árverési hirdetés.

A debreceni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kincstár érdekében és képviselőjében Ternovszky Alajos debreceni pénzügyigazgató végrehajthatónak, Kilián Pálné szül. Rente Erzsébet egyeki lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében az árverést elrendelte a debreceni kir. törvényszék területén levő és tartozó egyeki 115. sz. betétben A. + 1. sor 846. hrsz. a. felvett 277. számú házból álló ingatlanra 1600 korona kikiáltási árban és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1913. évi szeptember hó 3 ik napján délutáni 3 órakor** Egyek község házában megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási ár kétharmadán alól eladatni nem fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanra megállapított kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, a vn. 25. §-a értelmében köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért ár 10%-áig kiegészíteni, különben ígérete figyelmen kívül marad és a nyomban folytatandó árverésen részt nem vehet.

Debreczen, 1913. évi június hó 16. napján. A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Balogh István s. k., kir. tszéki jegyző.

Mit kiabál?

hiszen mindenki tudja már, hogy a

MÁGNÁS CIPŐKRÉM

Minősége kitünő
puhit, tisztít
fényesít.

Gyártja: **HERCZEG és GEIGER**
csász. és kir. udvari szállító Budapest.
KAPHATÓ MINDENÜTT.

Iskolai, Intézeti és Internátusi

fehérneműek,
leány és fiu ing, nadrág, harisnyák,
zsebkendők, **Ágyneműek:** paplan,
és matrácok, előírás szerint kitünő
minőségben, jutányosan beszerezhetők:

DONOGÁN ÉS SOMOSSY GYÉGNÉL,
Hajdu vármegye szállítói
Debreczen, Kistemplombazár.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb angol

DIVAT SZÖVETEK

városi ujbérlőház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

DALMA

Az 1866 óta fényesen bevált

BERGER-FÉLE MED. KÁTRÁNSZAPPAN

G. Hell & Comp.-tól 4841

birneves orvosok által ajánlva, Európa legtöbb államaiban fényes sikerrel alkalmazták.

mindennemű bőrkiütések,
különösen idült és pikkelysömör, valamint parazitás kiütések ellen. A BERGER-féle kátránszappan 40% fakátrányt tartalmaz és fényesleg különbözik a kereskedelem egyéb kátránszappanaitól. Makacs bőrbajoknál alkalmazták a nagyon hatásos

Berger-féle kátrány-kénszappant.
Mint enyhébb kátránszappan az arobór tisztáltságnak eltüntetésére, a gyermekek bőr- és fejbőrkiütései ellen, valamint mint fellülmulhatatlan kozmetikus mosdó- és fürdőszappan, napi szükségletre szolgál a

Berger-féle glicerín-kátránszappan.
A hajhullás ellen és hajpadló betegségeinek radikális gyógyítására használják a

Berger-féle foiyékony-kátránszappant.
Mint kiváló bőrszerek kitünő eredményt mutatnak fel, továbbá a Berger-féle kátrány nélküli gyógyszerzappanok:

A Berger-féle Borax-szappan
pattanások, napgőcsök és miteszerek ellen és a Benzoe, kén, kénfaj, naphtal- és thymol-kompozíciók, valamint a brostirában ajánlott egyéb szappanok.
Ára minden tizedbő darabonként 70 fillér. használható utas tással együtt.

Körjen a bevásárlásnál kifejezetten Berger-féle kátrány- és boraxszappanokat és nézze meg az itt alább ábrázolt védjegyet és az itt álló cégjegyzést C. Hell & Comp minden cinkér. Kitüntette Bécsben 1883-ban díszoklevéllel és Párlsban az 1906. évi világtállításon az arany éremmel. Kapható minden gyógyszerertárban és az e szakmába vágó üzletekben. En gros: G. Hell & Comp. Wien, I., Stoberstrasse 8.
Budapestben: nagyban és kicsinyben Török József gyógyszerész urnál, Király-u., továbbá a kiváló uraknál: Molnár és Moser, Thalmayer és Soltz, Koehmeister Frigyes utódjai, Radanovits testvérek, Steinel Nándor és Társa, Neruda Nándor, IV. Kossuth Lajos-u. 7., kicsinyben minden gyógyszerertárban, jobb drogeriában és illatszertüzletben.

Az évek óta legjobbnak bizonyult

Fernolendt-cipőpaszta

„NIGRIN“

a legszebb fényességet adja ::: és a bőrt tartóssá teszi.

Véd--jegy

!! Mindenütt kapható !!

Tíz szög 50 fillér, azontúl minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vestag betűből szedve t minden szó 10 fill. Apró hirdetések előfizetendőek. ::

Videkről
apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegen csatolandó.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Jelíges leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Ujság
szelvény száma: Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés
Jelíges levélnél a hirdetés száma is kéréstik.

28 éves
cipzermester nőül venne 24-25 éves leányt, kinek 6-800 korona készpénze van. A pénz üzletnyitáshoz kell. „Üzletember” jelige a kiadóba. 634

Bánom
de már késő, vajha előbb meggondoltam volna. Vegye tekintetbe helyzetemet és ne éljen vissza tudatlanságommal. Szokott helyen várom. Erzsi. 635

Drága,
édes Apucim! Nem is képzeled milyen jól esik árva lelkemnek, ha jó vagy hozzám. Szíven szeress nagyon, úgy mint én Téged! Vajjon gondolsz-e arra az utóbbi pár szép órára Te is? Egész lényemmel, lelkemmel, szívemmel ölelek, csókollak a mindig Reád gondoló kis Anyád. 638

Kedves,
29 éves özvegy asszonyka megismerkedne kizárólag idősebb bácsival. Választ „Mikor és hol” jelígre Debrecen Főpostájára postarestante kér. 641

Bo dog otthon
jelígre levél ment a megjelölt helyre. 647

Vöröshaju
18 éves magas nyulánk, elegáns szép urileányka gyáros, vagy földbirtokos ismeretséget keresi. Csakis állandó barátságára reflektálok, nem pedig futó kalandra. Levelet „Bacc-hánszó” jelígre jelezve a főpostára kérek. 639

Tanárnő
nővéremet,—csinos, műveltekkü, 23 éves,—kinek 3000 korona évi jövedelme van, itt Debreczenben egy hasonló állásban lévő nyugdíjkepes egyénhez vagy hivatalnokhoz, avagy állásának megfelelő uri emberhez férjhez óhajtanám adni. Leveleket „Tanárnő” jelíge alatt e lap kiadóhivatala továbbít. 474

Hűség,
Szerény ibolya, Boldogság, Komoly, Venus 28, Médi jelígre levél van a kiadóhivatalban. 643

Niebo
jelígre levél ment a kiadót helyre. 646

Csinos
barna urileányt sürgősen feleségül venne állami tisztviselő Hozomány és ref. vagy evang. vallás előny de nem feltétel. Névtelen levelek, hivatalos közvetítők figyelmen kívül. Diszkréción. Választ „Graciózus” jelígre Nyiregyháza, posterestante. 624

Szolid,
szerény leányka, vagy asszonyka barátságát keresi fiatal, figyelmes gyógyszerész. Levelet „Édes titok 22” jelígre a kiadóhivatalba várom. 640

Erkélyen látót
s e lapra figyelmeztetett barna hajú kék szemű leánykát kérem, adjon módott a tisztességes közeledésre. Ha most nem lehet ugy idővel. „Nemsokára elutazom” jelígre a kiadóba. 645

Ma is!
Mind hiába! Bizalmát megszerzem lehetetlen. Erős dolgokat mondott. Nyílt, becsületes jellemem mindenem megsértését senkivel sem tűröm. Fájdalmasan megadom magamat sorsomnak, Levonom a konzekvenciákat Isten velem. L. 642

A kamara berpalotájában
novemberre megürül egy harmadik emeleti négy szobás és egy első emeleti hat szobás lakás.

Az elsőnek évi bére fűtéssel 2000, az utóbbi 3000 kor. (II. lépcső)

Püspökladányban a Royal-szállodában
minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételek kaphatók. Mérsékelt árak, pontos kiszolgálás. Csengő a kapunál. A n. é. utazó közönség becses pártfogását kéri: Szántó Márton, tulajdonos. 1801

„VÖRÖS” AFONYA
válogatott befőzésre 5 kilós postakosárként K 4 bérmentve szállít 1931

Alcznauer Lajos Lakás
Lakatos-vagy asztalosműhelynek való helyiség és egy szoba kiadó. Széchenyi-utca 44. szám. 727

Piac-utca 85. sz.
Üzlethelyiség azonnal kiadók bármilyen célre: I. üzlethelyiség K 500 I. „ „ 1000 I. „ „ 1100 Értelmezhetni: Wiener Adolf zsák- és ponyvaüzletében, Kossuth-utca 27. sz. 1789

Útcai Jakás
kiadó November 1-re. Rákósi-utca 5 sz. 1925

Üzlet
SZLATVINI-VIZ a legjobb hűghajtó. Kapható a Deutsch-üzletekben. 13

VALÓDI
édes, nemes szegedi paprikaközelgessegek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmatáru nagykereskedésében, pénzügyi palota. Telefon 79. sz. 1755

Utazókosarak,
kézibőröndök, sport- és gyermekkoscsik legolcsóbban Schwarz M. L. néli, Piac-utca 52., megvehetők mellett. 26

Kimaradt
üzleti könyvek kiadóhivatalunkban míg a készlet tart, igen olcsón kaphatók. 312

Üzlethelyiség
Csapó-utca 19. szám alatt, berendezéssel együtt azonnal kiadó. Értekezhetni Domán és Kurz cégnél Piac-utca 49. főpostával szemben. 1890

Vigyázz! Vigyázz! Kékre festett kirakat!

Előrehaladott idény miatt nagy árleszállítás minden nyári kelmeben: 1 mtr delén, kimondott jó mosó 34 f. 1 mtr madéra, 60 cm. széles 63 f. 1 mtr francia gyapjú delén 96 f. 1 méter bluzkelme ujdonság 80 f. 1 mtr futó spárca szőnyeg 39 f. 1 mtr taft selyem 105 f. 1 mtr selyem baliszt, mintás 38 f. 1 mtr lüster, minden szín 30 f.

Szallagok, csipkék, kosztüm kelmek, harisnyák, ruhavásznak, zefírek, ággyarnitúrák, sifonok, vasznak, paplanok, maradékok mind olcsó árban

Molnár női divatruház
Kossuth- és Bathányi-utca sark, színházzal szemben.

Szüts István
uri- és egyenruhazabonál lehet legolcsóbban legdivatósabb ruhát rendelni. Nagy választék bel- és külföldi szövetekben. 1835

Hunyadi-utca 13.

MA MÁR LEGSZEBB ÉS LEGJOBB FÉNYKÉP ÉS LEVELEZŐ-LAPOK GÁBOR MÜTERMÉBEN KÉSZÜLNEK, CSAPÓ-UTCZA 10. SZÁM ALATT. ::::

Különtéle
Megajított a „Béka áruház” Piac- és Hatvan-utca sarkán, ahol mesés olcsó árban kapható: Futószőnyeg 80 f., nagy szobaszőnyeg 10 K., ágy garnitúra 8 K., ruhaszövet 1 K., 3 rétegű ágymadrac 10 K., 2. sz. paplan 4-50 K. 1715

S. L.
urat kérem, sziveskedjék hátam mögött tett sértéseit kimagyarázni, ellenben kénytelen lennék nyílt helyen a legdurvább módon provokálni. R. J. 620

VIZVEZETÉK,
csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jótállás mellett. Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítik. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért vállalom. Gyenes Antal, Miklós-utca 29. sz. Telefon 379. 34

Teljes elítást kaphat
két vagy három deák intelligens, izraelita családnál, cím a kiadóban. 574

Diszokleveleket,
cimlaptervezeteket, reklamnyomatványokat, hirdetések és plakátokat készít grafikus művész. Címe a kiadóhivatalban. 325

Házi koszt
Hatvani Károlyné (Kossuth-utca 25.) kosztosokat fogad el házon kívül vagy házban. Az által hogy 3 napi előfizetést is elfogad, alkalmat akar nyújtani arra hogy mindenki meggyőződést szerezen a koszt kiválóságáról. 415

Állás
Könyvelő, aki a főkönyvvezetés, mérlegcsinálás minden ágában kitűnő gyakorlatlal bír, pénzügyi vezetés állást töltött be, állását változtatni óhajtja. Esetleg több helyen könyvvezetést is vállal. Jelenleg is minden délután szabad idő felett rendelkezik. Cim a kiadóban. 388

Perfekt
magyar-német levelező, könyvelő, önálló munkakerő állást keres. Szíves megkeresések „Perfekt” alatt a kiadóhivatalba kéretnek. Ora könyvelést is elvállal. 528

Németnyelv tanítóné
német órákat elvállal házaknál. Cim- Simonffy-utca 15.

Kerületi
képviselőt keres szeszesital gyár. Jutalék mellett. Magyar és német nyelv kívánthatik. Czim a kiadó hivatalban. 637

Egy égres
fiatal fűszeres segéd azonnal felvételtik. Vidéki előnyben részesül. Sándor János Nagyvárad Templomtér. 636

!! ÉRTESETÉS !!
A n. é. közönség becses tudomására hozom, hogy VÉGI GYULA hentesárúüzletét a mai napon átvettem és állandóan friss sertéshus, hús és zsirnakvaló, minden hentesáru, e hó 9-ikétől elsőrendű marhahús is állandóan kapható a legszolidabb nappalban. A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradtam tisztelettel: Szoboszlai János, mészáros és hentes Hunyady-utca 12. szám

Adás-vétel
Konyha- és előszobaberendezések készen kaphatók nagy választékban Weisz Ferenc asztalosnál, József kir. herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90. 1

Maku aturapapíros
olcsón kapható Piac-utca 49. sz., I. emeleten, a második udvarban. 314

Butorok
legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-utca 19. Minden kárpitos munkát felvállal. 1923

Budapest VICTORIA Budapest
VII., Miksa-utca. PENZIO VII., Miksa-utca. 9.

Kényelmes uri otthon, mérsékelt árak, főzvellenül a Metropol-szálloda mellett, a nyugoti és keleti pályaudvaroktól villamossal könnyen megközelíthető. ::::

MEZŐGAZDASÁG:
részére 3 kilométer hordozható vágány váltókkal és kocikkal együtt — repaszállításra is alkalmas — eladó vagy bérbeadó. Kérdezősködések „Olcsó 1000” jelige alatt MOSSE RUDOLF BUDAPEST, :::: hirtetőjébe kértnek. ::::

Most nyílt meg LADÁNYI JÓZSEF ÉS TÁRSA
pécsi és nagyváradai puskaműves cég debreczeni fiókja

Piac-utca 83. sz. alatt

Nagy raktár mindennemű kakashos és kakas nélküli (Hammerless) vadászfegyverekben, löbört és revolver valamint töltények és vadászfelszerelések jutányos árban kaphatók. Javítások és új munkák elfogadtatnak, gyorsan és olcsón eszközöltetnek. :::: A nagyérdemű vadász-közönség szíves pártfogását kérve vagyunk kiváló tisztelettel

Ladányi József és Társa.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.

Zománcz CIMENTÁBLÁK
feliratok, számok megrendelhetők Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

Kopirkönyvek,
valódi Heller patent, a legkeresettebb gyártmány, 1000 lapos 4-60 kor., 500 lapos 2-60 koronáért kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49. 311

Bocsbay-kertben
7 hold szőlő, elköltözés miatt, kedvező fizetési feltételek mellett, fél holdas részletekben is eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezsőnél, József kir. herceg-utca 33. 5

Használt
tisztá ólom megvételre kerestntik a kiadóban. 610

Celluloid CIMENTÁBLÁK
űgyvéd urak részére megrendelhetők kiadó hivatalunkban.

XI. EV
D
ELŐFIZET
NEGYED
RONA 50
B
zet és v
venni, m
den férj
Ez
lének el
Ország
közgyűl
lemond
Fé
mondja
meg ke
nek, h
szintén
tára, le
Dezső
ségeit
nagy s
vetlens
a testvé
vegyen
M
juk hel
zünk la
le és a
nézünk
levegő
kavaro
egy em
liós em
csillag
zet ra
„... I
elnöki
O
örökké
nézni
M
és mi
dött, h
vett, a
vem, r
ban. M
aztán
szálltu
nagyo
aki se
meg n
mas v
széltel
szerii
king”.
meg a
gornó
férjen
hómia
a fogá
fiam”.
A
me glá
sincs
este k
gamra